

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

**МІФОЛОГІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ
СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ**

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю –екзамен

Викладач – Чорна Лариса Сергіївна – кандидат філос. наук
доцент

Телефон – 0935773897

E-mail: l.chorna1605@gmail.com

Години консультацій – четвер 13:00 – 14:20 (208 ауд.)

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	6
Рік навчання	1
Семестр	1
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	180
Обсяг курсу	46 годин аудиторних (з них: 22 годин лекцій; 24 годин практичних занять), 134 години самостійної роботи.
Мета курсу	Мета: ознайомити студентів із специфікою філософського освоєння людиною дійсності; історією виникнення і розвитку філософських ідей стародавнього Сходу; із філософськими концепціями, основними теоретичними проблемами філософських шкіл Індії та Китаю, їх поняттєвим апаратом; сформувати у студентів філософську культуру мислення, шляхом прилучення їх до світоглядної та методологічної культури;
Електронний ресурс	Zoom.
Формування програмних компетентностей	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. ЗК12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів). ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК2.Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.</p> <p>СК3.Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.</p> <p>СК4.Усвідомлення особливостей і місця вітчизняної інтелектуально-філософської традиції у світовій.</p> <p>СК5.Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.</p> <p>СК9.Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.</p> <p>СК11.Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.</p> <p>СК14.Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.</p> <p>ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.</p> <p>ПР3.Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.</p> <p>ПР7.Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.</p> <p>ПР16.Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.</p> <p>ПР17.Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.</p> <p>ПР18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР19. Використовувати у професійній діяльності розуміння основ людського мислення, застосовувати методи класичної і некласичної логіки, будувати систему доведень і спростувань.</p>

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	с	ла б.	нд .	с. р.		л	с	лаб.	нд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Міфологія як предмет філософського дослідження.	10	2				8						
Тема 2. Міфи стародавнього Сходу.	11		2			9						
Тема 3. Міфологія та епос європейських народів.	11		2			9						
Тема 4. Міфологія Давньої Індії.	11	2				9						
Разом за змістовим модулем 1	43	4	4			35						
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Становлення індійської філософії.	10	2				8						
Тема 6. Філософія чарвака-локаята.	12	2	2			8						
Тема 7. Філософія джайнізму.	12	2	2			8						
Тема 8. Буддизм.	13	2	2			9						
Тема 9. Філософія вайшешики та ньяя.	12	2	2			8						
Тема 10. Санкх'я та йога.	10		2			8						
Тема 11. Міманса та веданта.	11		2			9						
Разом за змістовим модулем 2	80	10	12			58						
Змістовий модуль 3.												
Тема 12. Китайська міфологія та давня філософія.	11	2				9						
Тема 13. Конфуціанство.	12	2	2			8						
Тема 14. Даосизм.	12	2	2			8						
Тема 15. Легісти.	12	2	2			8						
Тема 16. Моїзм.	10		2			8						

Разом за змістовим модулем 3	57	8	8			41					
Разом	180	22	24			134					
Літературні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барт Р. Мифология. / Р. Барт. – М.: Академический проект, 2008. – С. 246-263. 2. Бонгард-Левин Г.М., Ильин Г.Ф. Индия в древности. – М.: Наука, 1985 – С. 416-463. 3. Булашев Г. Український народ в своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. — К., 1992. 4. Бычко А.К. Народная мудрость Руси. — К., 1988. 5. Гамалія К.М. Філософські системи Давнього Китаю: від оракула до формування світогляду. / Vhnukim_myst_2013_29_7/ pdf. 6. Голосовкер Я.Э. Логика античного мифа. // Голосовкер Я. Э. Логика мифа. – М.: Наука, 1987. – С.1-76. 7. Дарморіз О. Міфологія навчальний посібник . – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 248 с. 8. Дюмезиль Ж. Верховные боги индоевропейцев. М., 1986. С. 137–152. 9. История китайской философии // galactic. org.ua. 10. Історія світової культури. – К., 1997. 11. Канаева Н.А.Индийская философия древности и средневековья./ Н.А. Канаева; Рос.акад.наук. Инст-философии. – М.:ИФРАН, 2008.- С.9-51; С. 68-74. 12. Кирил Королев. Индийская мифология: энциклопедия.- М., 2004. 13. Конфуций. Изречения. – М.; 1992. 14. Косарев А. Ф. Философия мифа./ А. Ф. Косарев - М.:ПЕРСС СПб: Университетская книга, 2000. – 304с. 15. Крижанівський О. Релігія, міфологія, література, архітектура і мистецтво Стародавнього Єгипту // Історія в школах України. – 2006. - №2. - С.43-45. 16. Крижанівський О. Стародавня Месопотамія: релігійно-міфологічні уявлення, література, архітектура та мистецтво // Історія в школах України. – 2006. - №4. - С.45-47. 17. Лукьянов А.Е. Становление философии на Востоке. – М.,1985. 18. Мирча Элладе. Аспекты мифа / Пер. В.Большакова/ - М.: Инвест-ППП, 1995. 19. Міфологія і сучасність. // kumlk.kpi.ua./node/1646 										

	<p>20. Найдыш В.М. Мифология: учебное пособие. – М.: КНОРУС, 2010. – 432с.</p> <p>21. Наливайко Степан. Міфи давньої Індії. – К.: Веселка, 1992. – 332с.</p> <p>22. Немировский А.И. Мифы и легенды Древнего Востока. – М.: Просвещение, 1994.</p> <p>23. Овчинникова А. Легенды и мифы Древнего Востока. – Ростов на Дону, 2006.</p> <p>24. Открытие Индии: Философские и эстетические воззрения в Индии XX ст. – М.: 1987.</p> <p>25. Топоров В. Н. Святогор: своё и чужое. // Славянское и балканское языкознание: Проблемы языковых контактов. - М., 1983</p> <p>26. Філософський енциклопедичний словник. - К.: Абрис, 2002. – 742с.</p> <p>27. Фрезе р Дж. Золотая ветвь. Исследование магии и религии. – М.: Терра, 2001. – 528 с.</p> <p>28. Хойслер А. Германский героический эпос и сказание о Нибелунгах. М., 1960.</p> <p>29. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. – М.1991.</p> <p>30. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. – М.1991.</p> <p>31. Штаерман Е. М. Социальные основы религии древнего Рима. - М., 1987.</p> <p>32. Кун Н. А. Легенды и мифы Древней Греции - http://lib.ru/MIFS/greece.txt Contents</p>
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>

Оцінювання	Шкала оцінювання			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
83 – 89	B	добре		
75 – 82	C			
68 – 74	D	задовільно		
60 – 67	E			
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	